

Warszawa, 28 maja 2021 r.

BAS-WAP-692/21

Pan Poseł
Sławomir Piechota
Przewodniczący Komisji
do Spraw Petycji

Opinia

w sprawie petycji dotyczącej zmiany przepisów regulujących szczególne rozwiązania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (petycja BKSP-144-IX-329/21)

I. Treść i cel petycji

Przedmiotem petycji jest postulat zmiany przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 poz.1842 ze zm., dalej Ustawa). Wnioskodawca proponuje wykreślenie z art. 15 gga ust. 1 Ustawy sformułowania „jako rodzaj przeważającej działalności”, co umożliwiłoby uzyskanie wsparcia również przez podmioty, których określony segment działalności, nie będący ich podstawową działalnością, w sposób istotny ucierpiał na skutek pandemii COVID-19. W uzasadnieniu Autor petycji wskazuje działalność Spółdzielni „Społem”, które prowadzą działalność gospodarczą m.in. w zakresie gastronomii. Nie jest to jednak przeważająca działalność gospodarcza, co w świetle obowiązujących przepisów uniemożliwia im otrzymanie pomocy finansowej w ramach tzw. Tarczy Branżowej 6.0. Wnioskodawca wskazuje również, iż straty jakie ponoszą spółdzielnie w związku z nakazem zamknięcia działalności gastronomicznej są tak duże, że mogą doprowadzić do ich bankructwa. Zdaniem Autora petycji zasadnym jest, aby pomoc była kierowana do każdego segmentu działalności, który został objęty restrykcjami, niezależnie od tego, czy stanowi on czy też nie przeważający rodzaj działalności danego przedsiębiorcy.

II. Czy petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach)?

Realizacja postulatu zawartego w petycji wymagałaby zmiany ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a zatem przedmiot petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

III. Wymogi formalne (art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ust. 1 ustawy o petycjach)

Petycja spełnia wymogi formalne określone w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o petycjach. Wniesiona została w interesie podmiotu wnoszącego petycję.

IV. Kwestie, które ekspert uznaje za istotne w związku z petycją

1. W grudniu 2020 roku zostały uchwalone nowe zasady wsparcia dla branż najbardziej dotkniętych ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19 (tzw. tarcza antykryzysowa 6.0), głównie poprzez rozszerzenie zakresu kodów PKD, które uprawniają do otrzymania pomocy. Warunkiem otrzymania wsparcia jest przede wszystkim spełnienie następujących warunków¹:
 - a. przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku musi być niższy w następstwie wystąpienia COVID-19 co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego,
 - b. prowadzenie na dzień 30 września 2020 roku działalności gospodarczej oznaczonej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako **rodzaj przeważającej działalności** kodami: 47.71.Z, 47.72.Z, 47.81.Z, 47.82.Z, 47.89.Z, 49.39.Z, 56.10.A, 56.10.B, 56.21.Z, 56.29.Z, 56.30.Z, 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.20.Z, 59.14.Z, 74.20.Z, 77.21.Z, 79.90.A, 82.30.Z, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.53.Z, 85.59.A, 85.59.B, 86.10.Z w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, lub realizowanej w trybie

¹ <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/sprawy-urzedowe/chce-przestrzegac-przepisow-szczegolnych/tarcza-6-0-nowe-wsparcie-dla-wybranych-branz> [dostęp: 25 maja 2021 r.]

stacjonarnym rehabilitacji leczniczej 86.90.A, 86.90.D, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.04.Z, 91.02.Z, 93.11.Z, 93.13.Z, 93.19.Z, 93.21.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z, 96.01.Z, 96.04.Z.

2. Od 1 lutego 2021 roku przedsiębiorcy z branż najbardziej dotkniętych pandemią COVID-19 mogą korzystać z kolejnych form pomocy w tzw. tarczy antykryzysowej 7.0. Z tym dniem zaczęły bowiem obowiązywać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19², które przewiduje cztery formy pomocy przedsiębiorcom dotkniętym ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19, tj.³:

- a. uzyskanie świadczenia ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników. Będzie ono przysługiwało w sytuacji, gdy przychód z działalności – w rozumieniu przepisów podatkowych – uzyskany w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku był niższy – w wyniku COVID-19 – o co najmniej 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w odpowiednim okresie porównawczym;
- b. wypłatę ponownego świadczenia postojowego – będzie przysługiwało w przypadku udokumentowania spadku przychodów z działalności uzyskanego w jednym z dwóch miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o co najmniej 40 proc. w stosunku do okresu porównawczego;
- c. możliwość uzyskania dotacji z Funduszu Pracy (zasilonego środkami Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w kwocie do 5 tys. zł. O dotacje te będą mogli występować mikro- i mali przedsiębiorców, których przychód z działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku – w wyniku COVID-19 – był o co najmniej 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w odpowiednim okresie porównawczym;
- d. zwolnienie z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych. Warunkiem uzyskania zwolnienia będzie zgłoszenie przedsiębiorcy, jako płatnika składek przed 1 listopada 2020 r., a także

² Dz.U. 2021 poz. 152.

³ <https://www.gov.pl/web/premier/rozporzadzenie-w-sprawie-wsparcia-uczestnikow-obrotu-gospodarczego-poszkodowanych-wskutek-pandemii-covid-19> [dostęp: 25 maja 2021 r.]

wykazanie, iż przychód z działalności uzyskany w jednym z dwóch miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku był niższy o co najmniej 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w odpowiednim okresie porównawczym.

Pewnym mankamentem przyjętych zasad udzielanej od 1 lutego b.r. pomocy może być fakt, iż jest ona ograniczona do tych przedsiębiorców, którzy na dzień 30 listopada 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą, oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, wskazanymi w rozporządzeniu RM z 19 stycznia b.r. odpowiednimi kodami PKD. Część przedsiębiorców może zostać wykluczona ze wsparcia, gdyż mimo istotnego spadku przychodów ze sprzedaży, na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON nie będą w stanie udowodnić, iż prowadzą zasadniczą działalność w branży kwalifikującej się do uzyskania pomocy. Przedmiotowa petycja dotyczy właśnie objęcia wsparciem również tego typu przedsiębiorstw.

3. W dniu 4 maja 2021 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia b.r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (tzw. tarcza antykryzysowa 9.0). Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami wsparcie w postaci ulg w składkach na ZUS, tzw. postojowego w wysokości 2080 zł, dofinansowania do wynagrodzeń w wysokości 2000 zł czy dotacji do prowadzonej działalności w kwocie do 5000 zł mogą otrzymać przedsiębiorcy reprezentujący łącznie 63 branże, tj. poszerzono dotychczasową listę o 17 nowych branż. Jednocześnie pod uwagę będzie brany aktualny kod PKD obowiązujący na dzień 31 marca 2021 r. (wcześnie uwzględniany był kod obowiązujący na 30 września 2020 r.). **Nadal jednak aby otrzymać wsparcie – analogicznie jak w przypadku poprzednich tarcz – kod PKD musi określać przeważającą działalność.**

V. Wnioski

Analiza petycji wskazuje, że zawarta w niej propozycja oparta została na trafnym rozpoznaniu obowiązującego stanu prawnego. Bez wykreślenia z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych sformułowania „jako rodzaj przeważającej działalności”, nie będzie możliwości udzielania wsparcia finansowego dla takich podmiotów jak np. wskazane w petycji spółdzielnie, które prowadzą działalność w obszarach mocno

dotkniętym skutkami pandemii COVID-19 (np. w gastronomii), jeśli aktywność ta nie jest wskazana w PKD jako przeważający rodzaj działalności.

Autor:

dr Piotr Russel

specjalista ds. systemu gospodarczego

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Jacek Krawczyk

Weryfikacja: Jolanta Adamiec

Deskryptory bazy REX: COVID-19, petycja, spółdzielnie